

BUGU

Dil ve Eğitim Dergisi

BUGU
Journal of Language and Education

2/1, 122-124

TÜRKİYE

www.bugudergisi.com

E-ISSN: 2717-8137

Değerlendirme Makalesi

Makale Geliş Tarihi: 27.02.2021

Makale Kabul Tarihi: 10.03.2021

Şimşek, B. (2021). Yabancılara Türkçe öğretiminde iletişim becerisi adlı eser üzerine. *BUGU Dil ve Eğitim Dergisi*, 2(1), 122-124. <http://dx.doi.org/10.46321/bugu.47>

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE İLETİŞİM BECERİSİ ADLI ESER ÜZERİNE

ABOUT OF “COMMUNICATION SKILLS IN TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS” TITLED BOOK

Dr. Bahattin ŞİMŞEK

Atatürk Üniversitesi bahattinsimsek85@gmail.com ORCID

Türkçenin tarihî gelişim süreci yazılı kaynaklar aracılığıyla detaylı bir şekilde incelendiğinde Türkçenin önemli gelişim aşamalarından birisini de yabancılara Türkçenin öğretimi konusunun oluşturduğu görülmektedir.

Eski Türk yazıtlarındaki çift dilli ve çok dilli metinler, *Divanü Lügat'it-Türk*, *Muhakemetü'l-Lügateyn*, Kıpçak Dönemi sözlük ve dil bilgisi kitapları... Türkçenin yabancı dil olarak öğrenilip öğretildiğini; Türkçenin yabancılara öğretiminin tarihinin de ne kadar eski tarihlere dayandığını açıkça göstermektedir (Biçer, 2017; Alyılmaz, 2020, s. 1-43).

Tarihî dönemlerde yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde nasıl ki iletişim becerisi temele alınmışsa günümüzde de bu durum oldukça fazla önem teşkil etmektedir. Konu hakkında 2020 yılının son aylarında yayımlanan çalışmalardan birisi de *Yabancılara Türkçe Öğretiminde İletişim Becerisi* adlı eserdir. Eser, Prof. Dr. Semra ALYILMAZ* ile Doç. Dr. Faruk POLATCAN** yabancılara Türkçe öğretimi alanındaki tecrübelerinin derinlemesine analizlerle okuyucuyla buluşmasından oluşmaktadır.

Eser yabancılara Türkçe öğretimi ile ilgili olarak hazırlanmış bir giriş bölümü ile başlamaktadır. Bu bölümde “Yabancılara Türkçe Öğretimi İçin Yazılan Eserler”, “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Yöntemleri”, “İletişim”, “İletişim Türleri”, “İletişim Süreci”, “İletişim Becerisi”, “İletişim Becerisini Etkileyen Bireysel Özellikler”, “İletişim Becerisi ile İlgili Alan Yazın” adlı bölümler okuyucuyu karşılamaktadır. Ele alınan bu başlıklar ilgililer için konu hakkında ayrıntılı bilgiler sunmaktadır.

* Prof. Dr. Semra ALYILMAZ'ın öz geçmişi için bk. Polatcan, F. (2017). Dr. Semra Alyılmaz'ın Öz Geçmişi ve Yayınları. S. Alyılmaz, *Türkçede nesne tekrarlı fiiller* içinde. İstanbul: Kesit Yayınları, 343-350; Çoban, İ. (2017). Türkçede nesne tekrarlı fiiller adlı eser üzerine. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 44, 381-387.

** Doç. Dr. Faruk POLATCAN'ın akademik çalışmaları için bk. <http://cv.sinop.edu.tr/KisiselBilgiler/farukpolatcan-132>

Foto 1: Yabancılar Türkçe Öğretiminde İletişim Becerisi adlı eserin kapak görüntüsü

Eserin ilerleyen kısmında kitabın oluşturulmasında temel alınan “Yöntem” bölümü dikkatlere sunulmaktadır. Yöntem bölümünde yabancılar Türkçe öğretimi alanına yeni soluk getireceği düşünülen bilimsel araştırma ilkeleri doğrultusunda kullanılan teknikler, veri toplama araçları ve bunların oluşturulması süreci, toplanan verilerin analizi ayrıntılı olarak ele alınmaktadır. Burada dile getirilenlerin bundan sonra yapılacak olan çalışmalar için de yol gösterici nitelikte olduğu görülmektedir.

Sonraki bölümde nitel ve nicel verilerin ayrı ayrı analizi sonucunda ulaşılan bulgular ele alınmaktadır. Daha sonra elde edilen bu bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlar alanyazındaki ilgili araştırmalarla karşılaştırmalı olarak tartışılmaktadır. Araştırma sonucunda yapılan öneriler ise ayrı bir başlık altında toplanmıştır. Bu önerilerden birkaçını şu şekilde ilgililerin istifadesine sunmak mümkündür:

Türkiye, her konuda olduğu gibi 21. yy.ın ilk yıllarından beri üniversitelerde de hızlı bir dönüşüm geçirmektedir. Üniversiteler öğretim üyesi sayıları, öğrenci sayıları, modern yapılar, araç gereç vb. birçok alanda gelişmiş ülkelerdeki üniversitelerle yarışabilecek duruma gelmiştir. Bu nedenle yurt dışında üniversite tanıtımları yapılarak hem daha çok sayıda hem de daha nitelikli öğrencilerin Türkiye’ye gelmesi sağlanabilir.

Birçok araştırmada konuya, duruma vb. özel etkinlikler düzenleyerek eğitim öğretimin yapılması gerekliliği tavsiye edilmesine karşın yabancılara Türkçe öğretiminde zaman darlığı nedeniyle sürekli aynı teknik kullanılabilir. Yabancılar Türkçe öğretimini, Türkçe öğretiminde özel öğretim yöntemleri konusunda eğitilmiş, donanımlı Türkçe eğitimi bölümü mezunlarının yapması gerekliliktir.

Sözcük öğretiminde iletişimci yaklaşıma uygun olarak öğrencilerin sözcükleri bağlamdan öğrenmelerini teşvik edici uygulamalar, etkinlikler hazırlanabilir.

İnsanlar, günlük yaşamlarındaki birçok ihtiyaçlarını iletişim sayesinde gidermektedirler. Bunun yanı sıra okutmanlar, sınıf ortamında iletişimi artırarak öğrencilerin motivasyonlarını yükseltip onların yabancı dil olarak Türkçe öğrenimine daha fazla olumlu tutuma sahip olmalarını sağlayabilirler.

Araştırmada Ural Altay dil ailesi konuşurlarının diğer dil ailesi konuşurlarına göre Türkçe iletişim becerisinin daha fazla olduğu anlaşılmıştır. Her dil ailesi için ayrı sınıflar oluşturulabilir. Yeterli öğrencinin olmadığı durumlarda Türk soylu öğrenciler ve diğer öğrenciler olmak üzere iki gruplu sınıflar oluşturulabilir.

Her ülkede faaliyet yürütmeye çalışan Yunus Emre Enstitüsü ve Maarif Vakfına ek olarak yurt dışında Türkçe ve Türk kültürünü öğreten kuruluşların sayısı artırılarak her kuruluşun hizmet bölgesi belirlenebilir. Böylece her kuruluş, kendi bölgesindeki şartlara, zorluklara, kültüre odaklanarak daha başarılı bir şekilde Türkçeyi ve Türkiye'yi tanıtabilir (Alyılmaz ve Polatcan, 2020, s. 194).

Araştırmanın son bölümünde yabancılara Türkçe öğretimi ve iletişim konuları hakkında geniş bir “Bibliyografya”ya yer verilmektedir.

Öğrencisi olma şansına sahip olduğum, Hocam Prof. Dr. Semra ALYILMAZ'ı ve meslektaşım Doç. Dr. Faruk POLATCAN'ı bu değerli çalışmalarından dolayı kutlar; eserin ilgililerine yararlı olmasını dilerim.

Kaynaklar

- Alyılmaz, C. (2020). Türk, Türkçe ve Türk dili kavram işaretleri üzerine. *Türkçe Eğitiminin Güncel Sorunları* içinde. Ankara: Eğiten Kitap, 1-43. ed. C. Alyılmaz, O. Er, İ. Çoban.
- Alyılmaz, S. (2017). *Türkçede nesne tekrarlı fiiller*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Alyılmaz, S. ve Polatcan, F. (2020). *Yabancılara Türkçe öğretiminde iletişim becerisi*. İzmir: Duvar Yayınları.
- Biçer, N. (2017). *Türkçe öğretimi tarihi*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Çoban, İ. (2017). Türkçede nesne tekrarlı fiiller adlı eser üzerine. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 44, 381-387.
- Polatcan, F. (2017). “Dr. Semra Alyılmaz’ın öz geçmişi ve yayınları”. *Türkçede Nesne Tekrarlı Fiiller* içinde. İstanbul: Kesit Yayınları, 343-350.

<http://cv.sinop.edu.tr/kisiselbilgiler/farukpolatcan-132>

